

M. Capelle

De wegen van God met Job

Job 1-2

Het boek Job¹ bevat belangrijke lessen, belangrijk omdat ze gaan over de gedachten en wegen van God met de mens en over de wonderlijke genade van God ten aanzien van Job. Job stond buiten de lijn van de belofte aan Abraham. In de weg die God met Job ging, zie je het bewijs van Gods soevereiniteit: Zijn wijsheid, macht en liefde voor de mens. In een moeilijke weg ondervond Job Gods zegen. Deze geschiedenis illustreert ook hoe God later met Zijn volk Israël zou omgaan. Wij mogen hier ook van leren (Ex. 33:19; Rom. 9:15).

Job 1

Het land Uz² (1:17), waar Job vandaan komt, werd bewoond door afstammelingen van Ezau. Deze kenmerkten zich door een diepe haat tegen het volk van God. Merkwaardig dat juist op zo'n plek door Gods genade een man werd geplaatst, die oprecht en vroom was, godvrezend en wijkend van het kwaad (vs. 1). Is er wel iemand uit het geslacht van Abraham geweest van wie God hetzelfde kan zeggen?

De namen van de vrienden, in elk geval twee van hen, tonen dat ze ook buiten de lijn van Abraham staan. God heeft Zich aan hen geopenbaard, maar ze moeten nog

¹ Gehaat, vervolgde, het roepen van 'wee' of ik zal roepen

² bebost

veel leren over Zijn gedachten. Elifaz³, de Themaniet⁴, is waarschijnlijk een afstammeling van Ezau (Gen. 36:10-11). Bildad⁵, de Suhiet⁶, is een zoon van Suah, één van de kinderen van Ketura (Gen. 25:1).

Job bezat geen enkel woord van de Bijbel, want de boeken van Mozes werden pas veel later geschreven. De geschiedenis van Job bewijst ons dus dat de Schepper-God Zichzelf desondanks toch aan iemand kan openbaren en dat die persoon een relatie met Hem kan hebben. God heeft altijd mensen gevonden die Hij uit het duister, waarin ze eerst leefden, heeft getrokken. Hij heeft hen gebruikt om Zijn heerlijkheid te verkondigen op de aarde. Dat zal ook altijd zo blijven, totdat de kennis van de Heere de aarde zal bedekken, zoals de wateren de bodem van de zee bedekken (Jes. 9:9). Het enige getuigenis dat Job bezat van de grootheid en heerlijkheid van God is wat de heidenen ook hebben, nl. Gods eeuwige kracht en goddelijkheid, die je kunt zien in de schepping (Rom. 1).

God zegende Job en had hem met aardse rijkdom overladen (vs. 3). Deze oprechte en vrome man heeft heel veel dienstknechten en vee (11.500 stuks). Hij leidt een godvrezend leven, en wijkt van het kwaad. De familie van Job is vredig en eensgezind. Zijn tien kinderen onderhouden nauwe en liefdevolle banden met elkaar, de vrucht van de godvrezendheid die ze thuis gezien hebben. Hun vader heeft wel zorgen, als hij denkt aan de feesten die ze onder elkaar hebben. Prediker 7:2 zegt: *'Het is beter naar een klaaghuis te gaan dan naar een huis te gaan waar een feestmaal gehouden wordt'*. Omdat Job bang is dat zijn kinderen in feeststemming domme dingen doen, die ze normaal niet doen, staat hij 's morgens vroeg op en brengt voor ieder van hen een brandoffer. Zo doet Job dat telkens weer (vs. 5).

We verlaten even dit vreedzame tafereel en krijgen een beeld vanuit de hemel, zoals alleen Gods Geest ons dat kan laten zien. De machtige hand van God, die over het heelal regeert, licht als het ware de sluier op die de zichtbare van de onzichtbare wereld scheidt. De krachten die de wereld besturen, waarop wij ons bewegen en ons korte leven leiden, worden zichtbaar. De bedoeling van dit Bijbelboek is waarschijnlijk dat we het boze karakter van de tegenstander leren

³ mijn God is (fijn) goud

⁴ zuiden of zuidwaarts

⁵ in de war brengende liefde (door vermenging)

⁶ rijkdom

kennen, die hier probeert aan Job Gods zegen te ontnemen. Omdat zijn gedachten ons niet onbekend zijn (2 Kor. 2:11), hebben we het nodig bekleed te zijn met de geestelijke wapenrusting (Ef. 6:13).

Vers 6. *'Het gebeurde op een dag, toen de zonen van God kwamen om hun opwachting te maken bij de HEERE, dat ook de satan in hun midden kwam'*. Vergelijk Psalm 103:20, *'Zijn engelen, sterke helden, die Zijn woord uitvoeren'*. Deze dienaren van Hem, die Zijn welbehagen doen (vs. 21), verschijnen nu voor Hem. Zij zijn 'dienende geesten, die tot dienst uitgezonden worden ter wille van hen die de behoudenis zullen beërven' (Hebr. 1:14). Zij komen God verslag doen van hun rondgang over de aarde, maar de satan is ook onder hen. God heeft nog geduld met hem, en daaruit blijkt dat God in Zijn volmaaktheid zelfs hem gebruikt om Zijn heerlijkheid en macht te openbaren.

God laat Zijn wonderlijke wegen zien, die aanleiding zijn om Hem te aanbidden. Hier zien we wat het doel is van de tegenstander, die genoemd wordt de 'god van deze eeuw' (2 Kor. 4:4). God heeft de satan de toegang nog niet ontzegd en hij verschijnt dan ook te midden van de engelen, waarop Hij hem vraagt: *'Waar komt u vandaan?'* De satan moet God daarop wel antwoord geven: *'van het rondtrekken over de aarde en van het rondwandelen erover'*. De vijand wil het uitgestrekte domein van zijn macht bewaken, de plaats waar hij zijn goederen bewaart (Luk. 11:21). En hij gaat rond als een brullende leeuw, op zoek naar wie hij zou kunnen verslinden' (1 Petr. 5:8), of 'zoals de slang Eva verleidde door haar sluwheid', Gods kinderen te verleiden (2 Kor. 11:3). Hij laat zelf zien dat hij, die de mensen haat en Gods tegenstander is, als doel heeft de mensen tegen te werken en zo mogelijk God te verhinderen Zijn plannen uit te voeren, waarmee Hij Zijn heerlijkheid laat zien.

Vers 8. Toen zei de Heere: *'Hebt u ook acht geslagen op Mijn dienaar Job?'* Dat heeft hij inderdaad, van heel dichtbij, en heeft tevergeefs geprobeerd de beschutting waarmee God hem heeft omringd weg te nemen. Hier zien we niet alleen alles wat de satan doet om mensen mee te slepen in hun zonde en opstand tegen God, maar we horen ook van hem wat God de Vader doet om ons te beschermen:

- 1 God beschermt Job en zijn huis en alles wat hij bezit;
- 2 God zegent het werk van zijn handen;
- 3 Zij bezit breidt zich steeds meer uit.

De satan zegt dat het logisch is dat ieder die God vreest, beschermd is tegen zijn aanvallen omdat God die persoon zegent. Satan vraagt nu Job op de proef te mogen stellen, in de hoop dat hij God openlijk vaarwel zal zeggen. Die toestemming krijgt

hij, omdat God Zijn heerlijkheid en het welzijn van Zijn dienstknecht op het oog heeft in die vreselijke beproeving (vs. 11-12). 'Zie alles wat hij heeft, is in uw hand; alleen naar hemzelf mag u uw hand niet uitsteken'. Zo zal het uitgestrekte bezit van Job onder de macht van de tegenstander komen te vallen. God staat dat toe, om de satan in zijn boosheid en zijn valse beschuldigingen beschaamd te doen staan. Het onzichtbare toneel dat wij hebben gezien, en dat Job volledig onbekend is, zal ons helpen om de dingen die Job gaan overkomen te begrijpen; die dat vreedzame en gelukkige huis veranderen in een plaats van rouw en verlatenheid.

Het is een feestdag en alle kinderen van Job zijn in het huis van de oudste broer, als een boodschapper verschrikkelijk nieuws komt brengen. Deze wordt gevolgd door een tweede, een derde en ten slotte een vierde die de boodschap van de verwoesting van al zijn bezittingen, en het verlies van al zijn kinderen brengen (vs. 13-19). Al deze dingen samen hebben de gelukkige familie geruïneerd, omdat God het de vijand heeft toegelaten.

Zo is het leven op aarde en Job accepteert het zonder tegen Gods handelen in opstand te komen (1:21). *'Naakt ben ik uit de buik van mijn moeder gekomen en naakt zal ik daarheen terugkeren. De HEERE heeft gegeven en de HEERE heeft genomen; de Naam van de HEERE zij geloofd!'* Dat is de eerste overwinning van het geloof; de onderwerping aan de wil van God. Job erkent dat hij niets had toen hij in de wereld kwam. God is hem niets verschuldigd en de mens heeft geen recht om iets van God te eisen. Als God de goederen die Hij hem gegeven heeft, van hem afneemt, hoeft God daarvan niemand rekenschap te geven. Hij handelt naar Zijn soevereine wil en er is niemand die Zijn hand kan tegenhouden en tegen Hem kan zeggen: 'Wat doet U?' (Dan. 4:35).

Wat een lessen bevat dit kostbare verhaal. Laten bedroefde zielen naar deze man van God uit oude tijden kijken en Hem heerlijkheid geven en Hem danken in bittere en onbegrijpelijke beproevingen. Laten we God niets ongerijmds toeschrijven. We kunnen allemaal van dit voorbeeld leren en ons onderwerpen aan de 'Vader van de geesten, Die ons tuchtigt tot ons nut, opdat wij aan Zijn heiligheid deel zouden krijgen'.

Job 2

Laten we Job volgen in de vreselijke gebeurtenissen die God in zijn leven toelaat. We hebben hem gezien in tijden van rijkdom en overvloed van aardse zegeningen, God dienend met een vroom en oprecht hart. Nu verkeert hij in armoede, maar houdt ondanks alles vast aan de volmaakte wil van God en onderwerpt zich

daaraan. God zegt dan ook voor de derde keer tegen de satan: 'Want er is niemand op aarde zoals hij, een vroom en oprecht man, hij is godvrezend en keert zich af van het kwaad' (2:3). Als God voor de eerste keer de aandacht van de vijand vestigt op Zijn dienstknecht, kan de satan niets in het leven van Job vinden dat aanleiding geeft om hem te beschuldigen. Hij is de 'aanklager van de broeders' (Openb. 12:10). Wij geven hem helaas maar al te vaak aanleiding om ons aan te klagen bij God. Laten we onophoudelijk waakzaam zijn om de tegenstander geen vat op ons te geven door lasterpraat (1 Tim. 5:14).

Nog eenmaal een hemels tafereel. Al begrijpen wij niet altijd de manier waarop God Zijn plannen uitvoert, we weten dat Hij dat doet in wijsheid, macht en liefde. Dit boek geeft het bewijs ervan. God vertelt niet alleen de geschiedenis van Job, maar Hij wil Job ook herstellen en geeft hem een dubbel deel, nadat hij zichzelf beoordeeld heeft en Gods genade heeft erkend: de bron van alle zegen. God heeft vier dingen op het oog met de beproeving van Job:

1. Job zijn eigen onwaardigheid laten zien en Zijn grote genade die zondaars redt;
2. hem het dubbele geven van alles wat hij daarvoor bezat;
3. ons het boze karakter en werk van de tegenstander laten zien, zodat we gewaarschuwd zijn voor het gevaar dat we lopen (Ef. 6:10-11);
4. Hij geeft ons een boek waarin we veel leren van de ervaringen van Job en wat het met zijn ziel doet (Jak. 5:11).

In hoofdstuk 2 vinden we Job in rouw, maar hij dient God in zijn armoede met een verscheurd hart. De Heere heeft te doen met Zijn trouwe dienstknecht in zijn nood. Maar de drinkbeker van de beproeving wordt niet weggenomen. Er zijn nog lessen voor Job te leren, moeilijker dan alle andere die hij tot nu toe heeft moeten leren. God wil een gesprek met Zijn dienstknecht hebben. De vijand heeft daar niets mee te maken. God wil hem zover brengen, dat hij inziet dat hij uit zichzelf niets is en niets kan; en dat hij zijn eigengerechtigheid veroordeelt door uit te roepen: *'Daarom veracht ik mijzelf en ik heb berouw in stof en as'* (Job 42:6).

Dan wordt de zegen die God voor hem heeft in al zijn volheid over hem en zijn huis uitgestort. Maar voor die tijd staat God het de satan toe zijn aanvallen tot het uiterste door te drijven, zodat hij beschaamd wordt in al zijn boze plannen tegen de trouwe dienstknecht die hij bij God vandaan wil trekken.

Weer vinden we de Heere te midden van Zijn engelen, als Hij de aandacht van de satan op Job vestigt, die oprecht en vroom is. En nu voegt God eraan toe: *'Hij houdt nog steeds vast aan zijn vroomheid, hoewel u Mij tegen hem hebt opgezet om hem*

zonder reden te verslinden' (vs. 3). De satan weet niets van het doel van God ten opzichte van de Zijnen, evenmin van het werk van de genade in hun harten. Hij is bedrieglijk en wordt altijd teleurgesteld in zijn daden tegen de heiligen. Zonder dat hij het weet gebruikt de Heere hem tot hun welzijn. Hij heeft gevraagd om Petrus te mogen ziften als de tarwe, maar hij weet niet dat Petrus erdoor wordt versterkt tot in het diepst van zijn wezen, verootmoedigd en verbroken. Daardoor is hij in staat zijn broeders te versterken en de herder van de schapen van de Heere Jezus te worden (Luk. 22:31-32; Joh. 21:15-18).

Opnieuw beschuldigt de satan Job ervan God te dienen uit eigenbelang. Hij zegt dat als Job wordt aangetast in zijn gebeente en zijn vlees, hij God openlijk vaarwel zal zeggen. God laat de satan toe hem te slaan, maar gebiedt hem zijn leven te sparen. Met grote voortvarendheid gebruikt de satan die toestemming en slaat Job met zweren. Dit geeft ons inzicht in de bedoelingen en de kwaadaardigheid van de tegenstander. Laten wij zien op de barmhartigheid en de kracht van de Heere Jezus, onze grote Hogepriester, Die altijd leeft om voor ons tussenbeide te treden (Hebr. 7:25).

Job blijft standvastig, zwijgt in de beproeving, en zit neer in de as. Een nieuwe aanval wacht hem. Zijn vrouw, zijn metgezellin, waarmee hij zijn talrijke gezin met tien kinderen heeft opgevoed, stookt hem op om zich te verzetten tegen de wegen van God met hem. Ze zegt: 'Houd je nog steeds vast aan je vroomheid? Zeg God vaarwel en sterf' (vs. 9). Zij is het onbewuste instrument van de tegenstander. Maar weer wordt de satan beschaamd en komt Job overwinnend uit de beproeving. Wat een wijze woorden antwoordt hij: 'Je spreekt zoals één van de dwaze vrouwen spreekt. Zouden wij het goede wel van God ontvangen en zouden we het kwade niet ontvangen?' (vs. 10). Hij spreekt geen ongepast woord. Hij brengt in praktijk wat de apostel schrijft: 'Laat geen vuil woord uit uw mond komen, maar veeleer één dat goed is tot opbouwning waar dat nodig is' (Ef. 4:29).

De vijand trekt zich hierna geheel beschaamd terug en we horen verder in dit boek niets meer over hem. Als de beproeving hier geëindigd was, zou Job eruit gekomen zijn met zelfvertrouwen, sterker dan ooit tevoren. Daarom laat God een laatste beproeving toe, die alle geheime gedachten van Jobs hart aan het licht brengen en hem tot een diep zelfoordeel brengt. Dat is de aanwezigheid van zijn drie vrienden en hun langdurig stilzwijgen van zeven dagen. Het doet de bittere beker, waarmee zijn ziel gevuld is, overlopen. Daarna komen hun onrechtvaardige beschuldigingen en hun verkeerde uitleg van de wegen van God met Job. Het brengt Job tot een lange rede, die eindigt met een diepe verootmoediging en de belijdenis van zijn ellende en onwaardigheid.

Dit is het voorspel van een rijke zegen van de kant van God. God stond toe dat Job zeven beproevingen overkomen, om hem in het volle licht van Zijn tegenwoordigheid te brengen:

1. verwoesting van runderen en ezelinnen, met de knechten erbij, door de plunderingen van Sabeeërs;
2. schapen en knechten door het vuur uit de hemel verteerd;
3. kamelen en knechten door de Chaldeeën overvallen;
4. door een stormwind valt het huis op de zonen en dochters van Job;
5. vreselijke zweren door de kracht van de satan;
6. ophitsing door zijn vrouw om God vaarwel te zeggen;
7. de beschuldiging door zijn vrienden.

Het doel is om Job te zegenen naar de rijkdom van Zijn genade. We kunnen een voorbeeld aan Job nemen en op de Heer zien. Laten we het onderwijs aannemen van alles wat het Woord ons zegt door deze geschiedenis en ons erdoor laten zegenen.

Bron: Le Messenger Évangélique 1924-181; Titel: Les Voies de Dieu envers Job

